

OTSUS

19.12.2013.a nr 5.1-5/13-051

Koondumise nr 21/2013 AS Forum Cinemas /Solaris Kino OÜ osa menetluse lõpetamine

Koondumine

Konkurentsiamet sai 25.07.2013 koondumise teate, mille kohaselt vastavalt 16.07.2013 sõlmitud rendilepingule ning Solaris kino kui ettevõtte üleminekut käsitlevale lepingule tekib AS-il Forum Cinemas võimalus hakata opereerima seni Solaris Kino OÜ poolt opereeritud kinokompleksi Tallinnas Solaris keskuses. Tehingu tulemusena omandab AS Forum Cinemas valitseva mõju Solaris Kino OÜ osa (edaspidi Solaris kino) üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning tegemist on koondumisega KonkS § 19 lg 1 punktis 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 26.07.2013 üldnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Seitsme päeva jooksul alates ametliku teadaande avaldamise päevast esitati koondumise kohta Konkurentsiametile kolm märgukirja, mis sisaldasid vastuargumente AS-i Forum Cinemas ja Solaris kino koondumisele. Lisaks esitas Konkurentsiametile kirja Kultuuriministeerium, kelle hinnangul koondub käesoleva tehinguga suurem osa kinoturust ühe ettevõtja kätte ning kõnealune koondumine võib olla vastuolus konkurentsiseadusega. Samuti esitati hiljem menetluse kestel üks koondumisele vastuseisu väljendav märgukiri ja üks koondumist pooldav pöördumine.

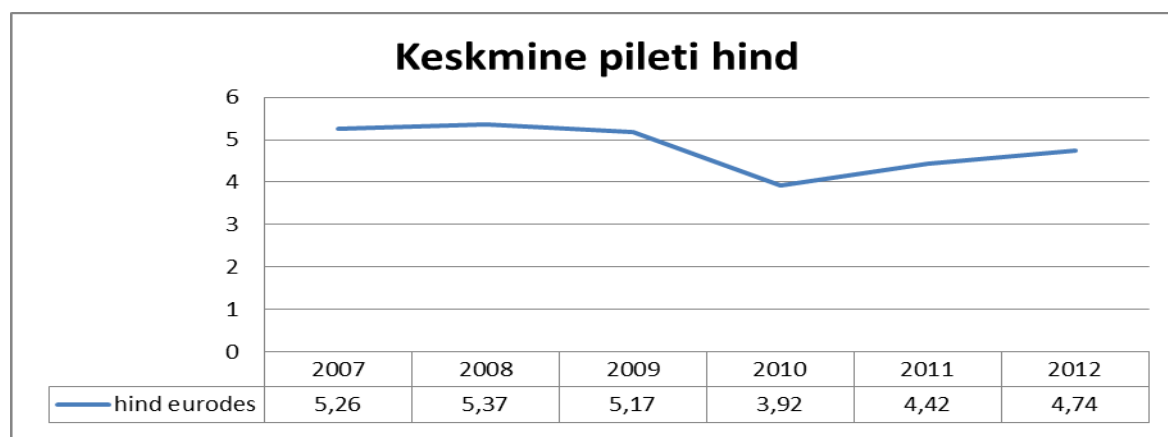
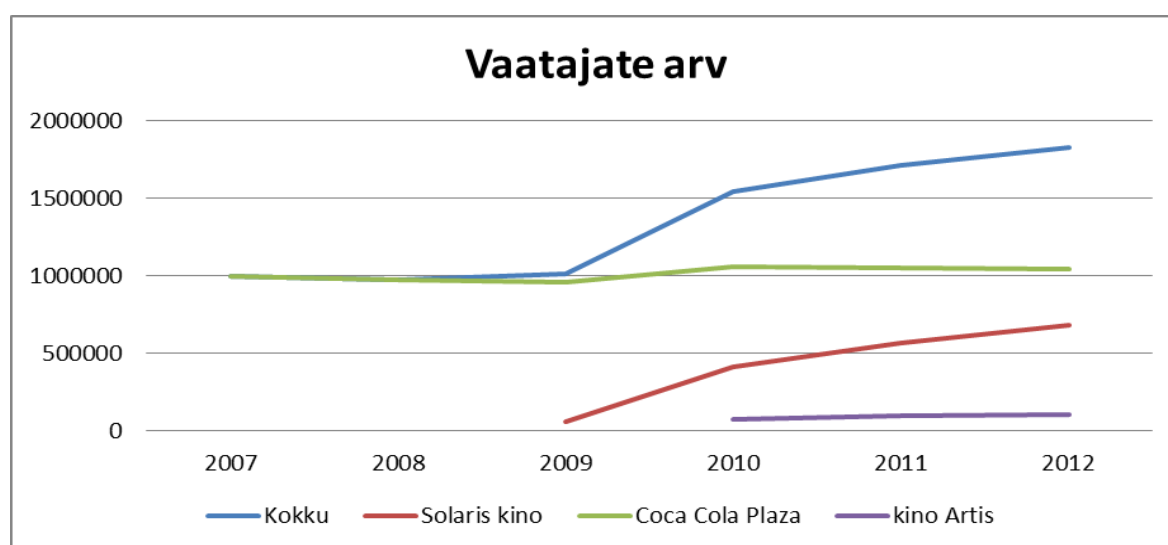
Seoses vajadusega teha kindlaks KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolude olemasolu või nende puudumine AS Forum Cinemas ja Solaris kino koondumise puhul, st kas käesolev koondumine võib oluliselt kahjustada konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu, alustati Konkurentsiameti 23.08.2013 otsusega nr 5.1-5/13-035 käesoleva koondumise osas täiendav menetlus vastavalt KonkS § 27 lg 1 punktile 2.

Konkurentsi olukorra ning koondumisest tulenevate mõjude analüüsimiseks saatis Konkurentsiamet taotlused teabe saamiseks teistele Tallinna kinooperaatoritele ja MTÜ-le Pimedate Ööde Filmifestival, koondumise teates märgitud tulevastele kinooperaatoritele Tallinnas ja selle lähiümbruses ehk potentsiaalsetele konkurentidele ning ettevõtjatele, kes levitavad filme Eesti kinodele. Konkurentsiamet esitas taotlused teabe saamiseks kokku 13-le ettevõtjale. Samuti küsis Konkurentsiamet korduvalt täiendavat ja täpsustavat teavet koondumise osalistelt, millele koondumise osalised esitasid omapoolseid täpsustusi, selgitusi ning täiendavaid seisukohti. Lisaks kohtuti koondumise osalistega käesoleva koondumisega seotud asjaolude selgitamise ning nende üle arutamise eesmärgil mitmel korral Konkurentsiametis.

Koondumise menetlemise tulemusel järeldas Konkurentsiamet, et koondumine kahjustab oluliselt konkurentsi eelkõige filmide näitamise kaubaturul kinodes Tallinnas ja selle lähiümbruses. Sõltuvalt sellest, kas võtta aluseks kinode ekraanide arv, istekohtade arv või käibed, oleks koondumise tulemusel tekkinud AS-il Forum Cinemas 90% - 96% turuosa.

Kõige selgemalt näitab konkurentsist tulenenud kasu kaubaturule Solaris kino turule sisenemise tagajärjel toimunud muutused vaatajate arvus ja kinopileti hindades. Solaris kino sisenes kaubaturule 2009. aasta oktoobris.

Alljärgnevalt on esitatud kaks graafikut vaatajate arvu muutuste ja keskmise piletihinna muutuste kohta aastatel 2007 – 2012, arvestusega, kus kuni oktoobrini 2009 tegutses kaubaturul vaid Coca Cola Plaza ning peale seda kokku kolm kino (lisandusid Solaris kino ja kino Artis).¹

¹ Tallinnas on lisaks veel väiksemaid kinosid: kino Sõprus, hooajaline Katusekino ja Tallinna Ülikooli Balti Filmi- ja Meediakooli õppehoones paiknev kino Supernova, kuid Konkurentsiameti hinnangul ei ole nende kinodega arvestamine antud juhul vajalik ega eesmärgipärane, kuna nende poolne mõju graafikutes esitatud muutustele on väga marginaalne. Sellist vähest mõju kinnitab ka kino Artis, kui Coca Cola Plaza'ga ja Solaris kinoga võrreldes väikese kino, näide vaatajate arvu illustreerivas graafikus.

Graafikutest järeldub selgelt, et konkurentsi tekkimisega toimus, vaatamata sellel ajal kestnud majandussurutisele, kaubaturul oluline elavnemine – kasvas järsult vaatajate arv. Samuti langesid koheselt kinopiletite hinnad. Vaatajate arvu statistika näitab, et hinnalanguse tulemusel kasvas ka Coca Cola Plaza vaatajate arv. Hinnalanguse ning sellest tingitud olulise kinokülastajate arvu kasvu põhjustajaks peab Konkurentsiamet Solaris kino kaubaturule sisenemist.

Konkurentsiameti hinnangul oleks käesoleva koondumisega elimineeritud konkurendi omandamisega nõudluse asendatavus, kui kõige vahetum, kiirem ja tõhusam konkurentsipurve avaldumise moodus. Nõudluse asendatavuse ehk ostja seisukohalt hinnates ei oleks pärast koondumist ostjal piisavat alternatiivi koondumise tulemusel tekkiva ettevõtja kinodele juhul, kui koondunud ettevõtja peaks otsustama tõsta hindasid või langetada kvaliteeti.

Lisaks näitab Coca Cola Plaza ja Solaris kino käivete võrdlus aastatel 2010 - 2012, et Coca Cola Plaza turuosa on langenud ning Solaris kino turuosa on kasvanud. Sellest järeldub, et koondumise tulemusel oleks kõrvaldatud järjest suuremat konkurentsipurvet osutav ning kinokülastajatele meelepärane konkurent.

05.11.2013 esitas Konkurentsiamet AS-i Forum Cinemas esindajale hinnangu käesolevale koondumisele, mille kohaselt ei pidanud Konkurentsiamet võimalikuks anda luba AS-i Forum Cinemas ja Solaris kino koondumisele kokkuvõtvalt alljärgnevatel põhjustel:

- (i) koondumine kahjustab oluliselt konkurentsi filmide näitamise kaubaturul kinodes Tallinnas ja selle lähiümbruses;
- (ii) koondumise tulemusel tekib AS-il Forum Cinemas kinodes filmide näitamise kaubaturul selline ostjajõud, mis võimaldab tal kahjustada oluliselt konkurentsi filmide levitamise kaubaturul Eestis;
- (iii) potentsiaalsest konkurentsist tulenev konkurentsipurve ei ole piisav kõrvaldamaks käesolevast koondumisest tulenevat konkurentsi kahjustumist filmide näitamise kaubaturul kinodes Tallinnas ja selle lähiümbruses ja
- (iv) AS Forum Cinemas poolt pakutud käitumuslikud kohustused ei ole sobivaks vahendiks käesolevast koondumisest tuleneva konkurentsi kahjustumise parandamiseks.

15.11.2013 esitas AS Forum Cinemas oma vastuväited Konkurentsiameti hinnangule asudes seisukohale, et kinoteenus Tallinnas oleks peale koondumist tarbijatele parem kui ilma koondumiseta. AS-i Forum Cinemas hinnangul ei ole koondumise tulemusel tekkival ettevõtjal võimalik tegutseda sõltumatult konkurentidest, kuna nii olemasolevad kui ka lähiajal kindlalt turule sisenevad konkurendid avaldavad piisavalt tugevat konkurentsipurvet. Samuti ei ole AS-i Forum Cinemas hinnangul tal koondumise tulemusel võimalik tegutseda sõltumatult varustajatest, kuna filmistuudiod on need, kes määravad, kellele ja millistel tingimustel oma filme rentida. Lisaks täiendas ja täpsustas AS Forum Cinemas koondumise teates Konkurentsiametile esitatud endale võetavaid kohustusi, mis aitaksid vältida koondumise tulemusel tekkivat konkurentsikahjustust.

19.11.2013 esitas Konkurentsiametile täiendavad seisukohad ja informatsiooni koondumise kohta AS-i Solaris Keskus esindaja, mis kattusid AS-i Forum Cinemas poolt esitatud vastuväidetega.

03.12.2013 toimus Konkurentsiametis istung koondumise osaliste suuliseks ärakuulamiseks. Kohtumisel selgitasid koondumise osalised veelkord enda poolt vastuväidetes Konkurentsiameti hinnangule esitatud seisukohti. Samuti täiendati kohtumise järgselt endale võetavaid kohustusi.

Analüüsinud pärast Konkurentsiameti 05.11.2013 antud hinnangut koondumise osaliste poolt esitatud vastuväiteid ning lisatud teavet, ei tuvastanud Konkurentsiamet põhjuseid, mis muudaksid Konkurentsiameti seisukohti eelmärgitud hinnangus.

18.12.2013 esitas AS-i Forum Cinemas esindaja Konkurentsiametile taotluse lõpetada koondumise menetlus, kuivõrd AS Forum Cinemas loobub Solaris Kino OÜ osa (kinokompleksi opereerimine Solaris keskses) üle valitseva mõju omandamisest, st loobub koondumisest.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 2 p 3

otsustan:

lõpetada AS Forum Cinemas ja Solaris Kino OÜ osa koondumise menetlus, kuna koondumise osalised loobuvad koondumisest.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

/allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor